

Międzynarodowy Instytut Teatralny ITI Światowa Organizacja Sztuk Scenicznych

Orędzie na Międzynarodowy Dzień Tańca – 29 kwietnia 2026

Autorka orędzia: Crystal Pite, Kanada

choreografka

Tłumaczenie na język polski na podstawie wersji angielskiej

Orędzie Crystal Pite na Międzynarodowy Dzień Tańca 2026

Ludzie są w ciągłym ruchu. Nasze ręce sięgają przed siebie, kolana uginają się, głowa daje znaki skinieniem, klatka piersiowa zapada się, nasze plecy się pochylają. Skaczymy, wzruszamy ramionami, zaciskamy pięści, podnosimy się nawzajem i odtrącamy. Ruch to język – w takim samym stopniu jak działanie. To właśnie to, co ciało ma do powiedzenia o naszych potrzebach, porażkach, o odwadze, rozpacz, o pragnieniach, o radości, sprzeczności uczuć, frustracji i miłości. Te obrazy wywołują w nas emocje, ponieważ wyraźnie zapisały się w ciele – poruszyły nas.

Jesteśmy tancerzami. Wszyscy. Życie nas porusza. Życie z nami tańczy. Taniec jest złożony z nas – ulotny jak oddech, a zarazem namacalny jak kość. Kształujemy otoczenie. Posługujemy się ciałem jak językiem bez słów, który każdy doskonale rozumie. Tańczymy – i tym samym wzbogacamy nasze wnętrza oraz wszystko, co jest wokół nas.

Taniec – tak jak życie – zaczyna się i kończy w jednej chwili. I tak jak miłość – jest poza rozumem.

Lubię myśleć o ciele jak o miejscu – przestrzeni, w której rodzi się i kształtuje nasza tożsamość. Kiedy tańczymy, jesteśmy całym sercem właśnie tam.

Piszę te słowa na początku 2026 roku, kiedy prześladowania, niepokój i cierpienie na świecie nie ustają. Każdego dnia patrzymy z grozą na to, do czego zdolni są ludzie wobec siebie nawzajem. Jesteśmy świadkami mechanizmów władzy, która finansuje i podsycza niewiarygodną przemoc wobec ludzi i planety. W takim świecie taniec może

wydawać się naiwną i daremną formą reakcji. Trudno sobie wyobrazić, w jaki sposób tancerz mógłby zmienić rzeczywistość, która rozpaczliwie potrzebuje radykalnych kroków i uzdrowienia.

A jednak sztuka, podobnie jak nadzieja, jest formą miłości. W obliczu zniszczenia – sztuka, dzięki swojej niezwykle twórczej sile, ożywia zastygły umysł i jest balsamem, który przynosi ukojenie. Jest przestrzenią, która pozwala nam wspólnie mierzyć się z pytaniami – inaczej niż poprzez szukanie odpowiedzi w wiadomościach, dokumentach i edukacji, w opiniach czy mediach społecznościowych, inaczej niż poprzez aktywizm czy protest – choć w sposób niesprzeczny z tymi aktywnościami.

Dzięki twórczości budujemy wewnętrzną siłę i mamy coraz więcej nadziei – dzieje się to poprzez drobne przejawy odwagi, ciekawość, życzliwość i współpracę. W tańcu i w tworzeniu choreografii znajdujemy dowód na to, że ludzkość jest czymś więcej niż ostatnią druzgocącą światową porażką.

Taniec nie potrzebuje jednak uzasadnienia ani wyjaśnienia. Jest z nas stworzony, ale nie jest naszym dłużnikiem. Potrzebuje tylko ciała otwartego na przyjęcie. W ten sposób może wyrazić niewysłowione – i stać się pośrednikiem między nami a tym, co niepoznane.

Poruszają nas nietrwałe ślady piękna obecne w tej właśnie chwili. A gdy ucieleśniamy zarówno taniec, jak i jego brak, ożywiamy tym samym myśl o przemijaniu. Jeśli jednak będziemy uważni, taniec pozwoli nam zatrzymać chwilę i zajrzeć w głąb naszej duszy.

Międzynarodowy Instytut Teatralny ITI

Światowa Organizacja Sztuk Scenicznych

Międzynarodowy Dzień Tańca – 29 kwietnia 2026

Biografia Crystal PITE, Kanada

Choreografka

Tłumaczenie na język polski na podstawie wersji angielskiej

Kanadyjska choreografka Crystal Pite była członkinią zespołów Ballet British Columbia oraz Ballett Frankfurt – Williama Forsythe’a.

W ciągu 35-letniej kariery choreograficznej Pite stworzyła ponad 60 spektakli dla takich zespołów jak: The Royal Ballet, Nederlands Dans Theater, Ballet de l’Opéra national de Paris oraz The National Ballet of Canada. Znana jest z odważnych dzieł podejmujących tematy: traumy, uzależnienia, konfliktu, świadomości i śmiertelności. Śmiała i oryginalna wizja przyniosła jej międzynarodowe uznanie i zainspirowała całe pokolenie artystów tańca.

Współpracuje z Nederlands Dans Theater (Holandia), Sadler’s Wells (Wielka Brytania) oraz National Arts Centre (Kanada). Otrzymała tytuł doktora honoris causa sztuk pięknych (Doctor of Fine Arts) Simon Fraser University. Jest członkinią Order of Canada oraz została uhonorowana francuskim tytułem Officier de l’Ordre des Arts et des Lettres.

W 2002 roku założyła w Vancouver Kidd Pivot – zespół, który w swoich dziełach odwołuje się do fundamentalnych kwestii dotyczących ludzkiego istnienia. Kidd Pivot, znany na całym świecie z radykalnych form łączących taniec i teatr, prezentuje swoje spektakle na międzynarodowych scenach. Do najbardziej uznanych tytułów należą: Betroffenheit, Revisor, Assembly Hall (współtworzony z Jonathonem Youngiem), The Tempest Replica, Dark Matters, Lost Action oraz The You Show.

Wśród licznych nagród przyznanych Crystal Pite warto wymienić: Governor General’s Performing Arts Award (2022), Jacob’s Pillow Dance Award (2011) oraz Jacqueline

Lemieux Prize – nadawaną przez Canada Council for the Arts (2012). W 2017 roku artystka otrzymała Benois de la Danse za choreografię The Seasons' Canon zrealizowaną dla Ballet de l'Opéra national de Paris, a w 2018 roku – Grand Prix de la danse de Montréal. Jest również laureatką pięciu nagród Laurence Olivier Awards za realizacje tworzone z Kidd Pivot oraz dla The Royal Ballet.